

Klaipėdos miesto „Saulutės“ mokyklos-darželio moksleivių sveikatos būklė ir rekomendacijos ją pagerinti 2020-2021m.

Visuomenės sveikatos specialistė

Akvilė Jaugaitė

2021-03-12

Vienas iš svarbiausių sveikatos raidos tarpinių yra vaikystė ir paauglystė. Tuo laikotarpiu vaiko elgsenos ir gyvensenos ypatybės turi labai didelės reikšmės vėlesnio gyvenimo kokybei. Šeima ir mokykla vaikui turi padėti suprasti, kad sveikata yra vertybė, kurią reikia tausoti ir saugoti.

Sveikatos duomenų analizės aprašymas (1)

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-284 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai” 75 punkte nurodyta, kad mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi užtikrinti, kad mokiniai iki 18 metų ugdymo procese dalyvautų pasitikrinę sveikatą ir pateikę mokinio sveikatos pažymėjimą, išduotą ne anksčiau kaip prieš metus. Naujoje mokykloje pradėję mokytis mokiniai mokinio sveikatos pažymėjimą turi pateikti iki rugsėjo 15 d.

Sveikatos duomenų analizės aprašymas

(2)

Vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-657 „Dėl elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, nuo 2018 m. birželio 1 d. duomenys, susiję su mokinio sveikatos pažymėjimu, visose asmens sveikatos priežiūros įstaigose privalo būti tvarkomi elektroniniu būdu. Elektroniniu būdu užpildytas ir pasirašytas mokinio sveikatos pažymėjimas patenka į Elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą, iš kurios yra perduodamas į **Higienos instituto Vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą (VSS IS)**. Su šia sistema dirba visuomenės sveikatos specialistai, vykduantys visuomenės sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose.

Sveikatos duomenų rezultatų svarba

Išnagrinėjus sveikatą atspindinčius rodiklius ir gydytojo rekomendacijas, galime kryptingai įgyvendinti sveikatos priežiūrą ugdymo veikloje.

Reikšmių paaiškinimas

- ▶ **N** - absoliutus asmenų skaičius.
- ▶ **Rodiklio reikšmė** - skaitinė rodiklio reikšmė ugdymo įstaigoje.
- ▶ **Rodiklio reikšmė savivaldybėje** - skaitinė rodiklio reikšmė savivaldybėje.
- ▶ **Pokytis** - pateikiama skaitinė ugdymo įstaigos rodiklio pokyčio reikšmė, kuri vaizduojama
 - ▶ su "+" ženklu, jei reikšmė padidėjo, palyginus su praėjusiais metais
 - ▶ ir "-", jei sumažėjo.
- ▶ Rodiklio pokytis bus pateikiamas **rausva** spalva, jei tai reiškia statistiškai reikšmingą rodiklio pokytį, palyginti su praėjusių metų reikšme
- ▶ ir balta, jei pokytis nebuvo statistiškai reikšmingas, palyginus su praeitų metų rodiklio reikšme.

Klaipėdos „Saulutės“ mokyklos-darželio mokinių profilaktinių duomenų analizė 2020-2021m.

Klaipėdos „Saulutės“ mokyklos-darželio sveikatos rodiklių suvestinė (1)

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė ugd. įst.	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Pokytis nuo praėjusių metų
1.	Mokinių, lankančių ugdymo įstaiga, skaičius	216	-	21763	-1,82
2.	Mokinių pristačiusių formą Nr. E027-1, dalis (%)	172	79,63	0,79	+34,76
3.	Mokinių, kurių formos Nr. E027-1 formos I dalis "Fizinės būklės įvertinimas" užpildyta, dalis (%)	207	95,83	0,95	+15,21
4.	Mokinių, kurių formos Nr. E027-1 formos II dalis "Dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas" užpildyta, dalis (%)	175	81,02	0,80	+30,11

Šaltinis: Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VSSIS)

Klaipėdos „Saulutės“ mokyklos-darželio sveikatos rodiklių suvestinė (2)

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė ugd. įst.	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Pokytis nuo praeitų metų
5.	Mokinių, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų, dalis (%)	182	87,92	87,92	-0,68
6.	Mokinių, turinčių per mažą svorį, dalis (%)	42	20,29	20,29	-9,42
7.	Mokinių, turinčių normalų svorį, dalis (%)	129	62,32	62,32	-4,96
8.	Mokinių, turinčių antsvorį, dalis (%)	26	12,56	12,56	+35,20
9.	Mokinių, turinčių nutukimą, dalis (%)	10	4,83	4,83	NA
10.	Mokinių, priskiriamų pagrindinei fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	205	99,03	99,03	+0,68

Klaipėdos „Saulutės“ mokyklos-darželio sveikatos rodiklių suvestinė (3)

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė ugd. įst.	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Pokytis nuo praeitų metų
11.	Mokinių, priskiriamų parengiamajai fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	1	0,48	0,48	NA
12.	Mokinių, priskiriamų specialiajai fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	1	0,48	0,48	NA
13.	Mokinių, kuriems nurodytos bendrosios rekomendacijos, dalis (%)	25	12,08	12,08	+16,38
14.	Mokinių, kuriems nurodytos specialiosios rekomendacijos, dalis (%)	7	3,38	3,38	NA
15.	Mokinių atleistų nuo kūno kultūros pamokų, dalis (%)	0	0,00	0,00	NA
16.	Mokinių, kuriems pritaikytas maitinimas, dalis (%)	0	0,00	0,00	NA

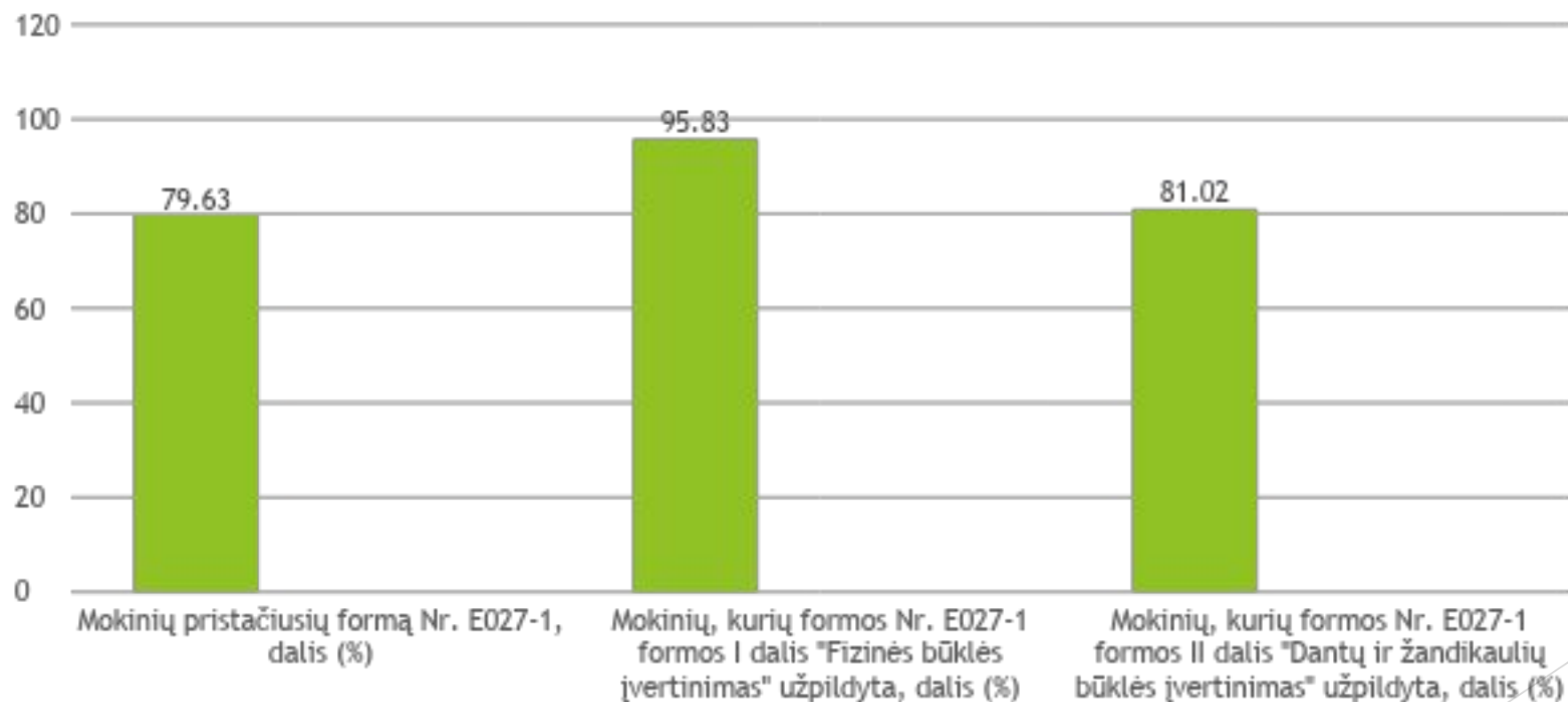
Klaipėdos „Saulutės“ mokyklos-darželio sveikatos rodiklių suvestinė (4)

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė ugd. įst.	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Pokytis nuo praėjusių metų
17.	Mokinių, turinčių labai žemą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	22	19,64	12,57	+86,51
18.	Mokinių, turinčių žemą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	16	14,29	9,14	-9,50
19.	Mokinių, turinčių vidutinį bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	23	20,54	13,14	-34,96
20.	Mokinių, turinčių aukštą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	30	26,79	17,14	+112,11
21.	Mokinių, turinčių labai aukštą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	21	18,75	12,00	-36,38

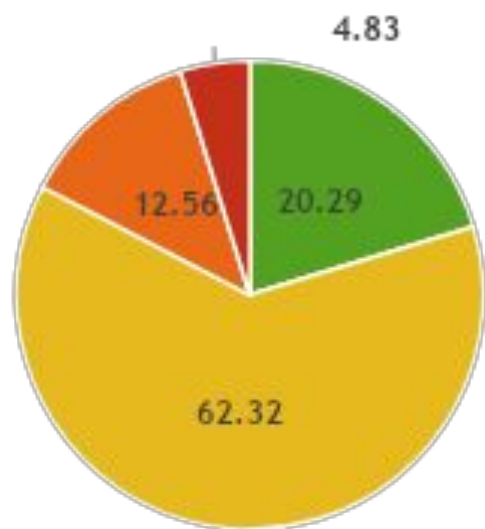
KPI ir kpi indekos ribos: Labai žemas - mažiau nei 1,2. Žemas - 1,2-2,6. Vidutinis 2,7-4,4. Aukštas 4,5-6,5. Labai aukštas - daugiau nei 6,5

Šaltinis: Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VSSIS)

Ugdymo įstaigos sveikatos rodiklių suvestinė (5)

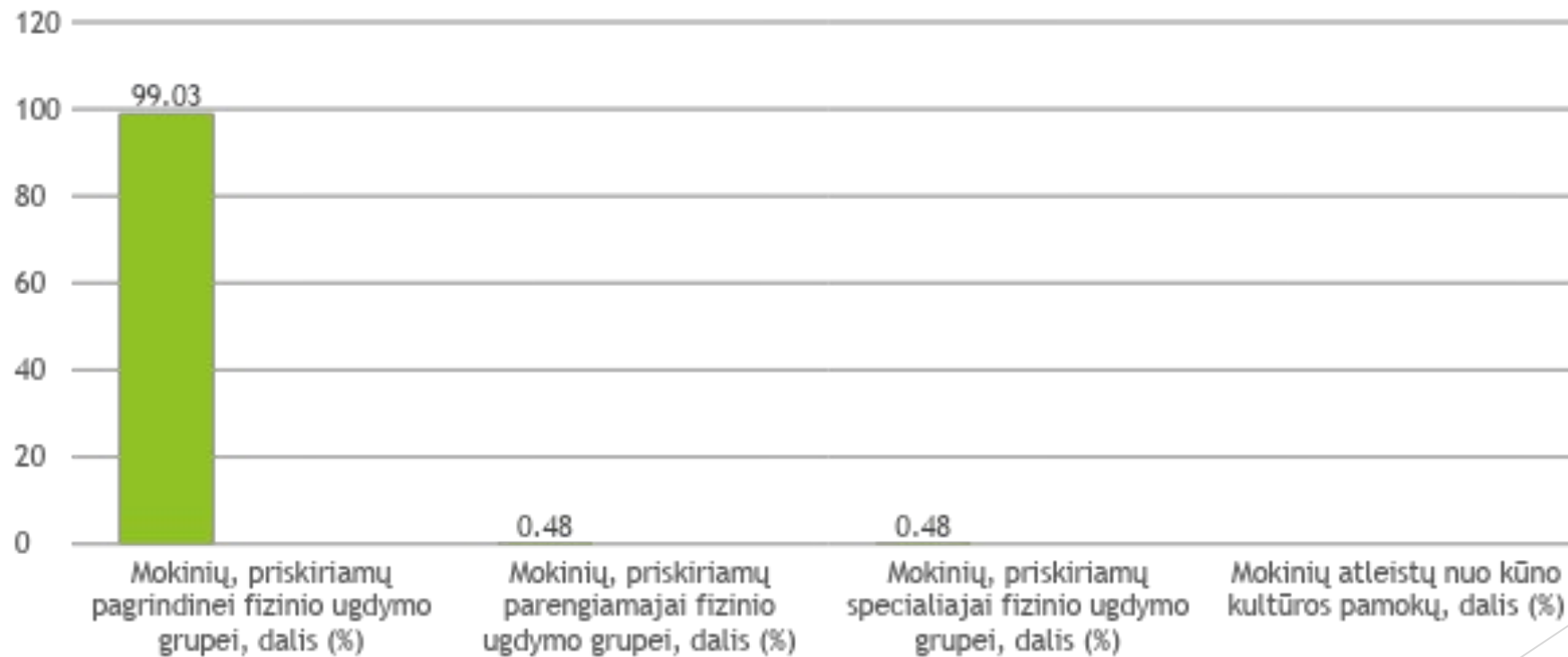

Ugdymo įstaigos sveikatos rodiklių suvestinė (6)

- Mokinių, turinčių per mažą svorį, dalis (%)
- Mokinių, turinčių normalų svorį, dalis (%)
- Mokinių, turinčių antsvorį, dalis (%)
- Mokinių, turinčių nutukimą, dalis (%)

Ugdymo įstaigos sveikatos rodiklių suvestinė (6)

Apibendrinimas (1)

- ▶ Mokinio sveikatos pažymėjimą sudaro I dalis „Sveikatos būklės įvertinimas“ ir II dalis „Dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas“. Užpildytos pažymėjimo I ir II dalys nesusijusios ir į Elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą (toliau – ESPBI IS) pateikiamos atskirai. Pirmą pažymėjimo dalį turi teisę pildyti šeimos gydytojas (vaikų ligų ir vidaus ligų gydytojai) arba slaugytojas, antrą dalį – gydytojas odontologas arba gydytojas odontologas specialistas, arba burnos higienistas.
- ▶ 2020–2021 m. m. Klaipėdos „Saulutės“ mokyklos-darželį lanko 216 mokiniai. Mokinių, pristačiusių pilnai užpildytą formą Nr. E027-1 sudaro – 79,63 proc. Pristatyta I dalis „Fizinės būklės įvertinimas“ sudaro – 95,83 proc., II dalis „Dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas“ – 81,02 proc. Mokinių, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų sudaro – 87,92 proc.

Apibendrinimas (2)

- ▶ Profilaktinio sveikatos patikrinimo metu šeimos gydytojas išmatuoja moksleivio ūgį, svorį, rezultatus įrašo į elektroninį Mokinio sveikatos pažymėjimą, kuriame automatiškai apskaičiuojama kūno masės indekso (toliau – KMI) skaitinė reikšmė ir KMI įvertinimas: per mažas svoris, normalus svoris, antsvoris ar nutukimas.
- ▶ 2020–2021 m. 62,32 proc. mokinių turi normalų kūno svorį. Antsvorį turinčių mokinių dalis sudaro 12,56 proc. Per mažas kūno svoris nustatytas 20,29 proc. mokinių. Nutukusių mokinių dalis sudarė 4,83 proc.

Apibendrinimas (3)

- ▶ Kasmetinio mokinio sveikatos patikrinimo metu asmens sveikatos priežiūros įstaigos specialistas, įvertinęs vaiko fizinę sveikatos būklę, jo sveikatos pažymėjime nurodo fizinio ugdymo grupę: pagrindinė, parengiamoji, specialioji ar, esant poreikiui, pažymi, iki kurios dienos mokinyš atleidžiamas nuo fizinio lavinimo pamokų.
- ▶ 2020–2021 m. 99,03 proc. mokinių gali dalyvauti ugdymo procese, turėdami pagrindinę fizinio ugdymo grupę. Pagrindinei fizinio ugdymo grupei priskiriami visiškai sveiki ar turintys nedidelių sveikatos sutrikimų (nedidelio laipsnio regos sutrikimai, netaisyklinga laikysena, funkciniai negalavimai ir pan.) mokiniai. Šiai grupei priklausantys mokiniai gali treniruotis sporto būreliuose ir dalyvauti sporto varžybose.

Apibendrinimas (4)

- ▶ Gydytojas odontologas, atlikdamas kasmetinį mokinio sveikatos patikrinimą, įvertina mokinio dantų, žandikaulių būklę ir įrašo rezultatus į Mokinio sveikatos pažymėjimo antrą dalį „Dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas“. Gydytojas, įvertinęs ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų skaičių, įrašo rezultatus pažymėjime ties raidėmis k, p, i (pieniniai dantys) ir ties raidėmis K, P, I (nuolatiniai dantys) – apskaičiuojamas dantų ėduonies intensyvumo rodiklis.
- ▶ Kai kpi, KPI reikšmė mažesnė nei 1,2 – ėduonies intensyvumas apibūdinamas kaip labai žemas; nuo 1,2 iki 2,6 – žemas, nuo 2,7 iki 4,4 – vidutinis; nuo 4,5 iki 6,5 – aukštas, o kai rodiklis didesnis nei 6,5 – labai aukštas.
- ▶ Jeigu profilaktinio sveikatos patikrinimo metu gydytojas odontologas neranda ėduonies pažeistų, plombuotų ir dėl ėduonies išrautų dantų, Mokinio sveikatos pažymėjime ties raidėmis k, p, i įrašomi nuliai – tai reiškia, kad vaiko dantys sveiki (kpi+KPI lygus 0).

Rekomendacijos

- ▶ Svarbu mokinių sveikatos ugdymą vykdyti visomis kryptimis, labai didelį dėmesį skirti regos sutrikimų profilaktikai: tinkamai aplinkai (mokymosi vieta, sėdėjimo poza, apšvietimas, laiko leidimas prie kompiuterio ir televizoriaus), poilsiui (akių atpalaidavimo pertraukėlės).
- ▶ Mokinių skeleto – raumenų sistemos funkcionavimo sutrikimų profilaktikai svarbus yra darbo ir poilsio režimo užtikrinimas, kadangi jis turi didelę įtaką psichologinės ir fizinės sveikatos stiprinimui bei valios ugdymui.
- ▶ Būtina nuolatos organizuoti ir vykdyti įvairius mokymus sveikos mitybos, fizinio aktyvumo temomis.

www.facebook.com/biuras

Klaipėdos sveikatos biuras

www.sveikatosbiuras.lt

*Taikos pr. 76, LT – 93200 Klaipėda
Tel. (8 46) 23 47 96*

El. paštas: info@sveikatosbiuras.lt